

Gradci imeti in jih postaviti pred komisijo, katera odloči, ali se pripustijo k razstavi ali ne. Isto velja o posestnikih, društvenikih konjerejskega društva. Ako nekateri posestnik ne more konja naglašnega na razstavo poslati, naj to brzo naznani ravnatelju konjerejskega društva. Razstavlavec mora za konja priposlati zrnske hrane za 4 dni v Gradci in sena zvezanega v povezkih. Na razstavin prostor hrane seboj vzeti sme se le za jeden den; ostalo mora pa drugod braniti. Kdor sena ne more priposlati, dobi ga v Gradci za male peneze. Za konja se ima prirediti dobra uzda (pri društvenem tajniku velja ena po 2 fl.), remen, nova knaftra, oglav, dobra odeja, rešetka za hrano, cefta ali škašč za vodo in sprava za snaženje. Hlapcem je odločen poseben prostor, kamor imajo omenjene reči devati. Kaditi je strogo prepovedano. Za steljo, stražo in snaženje hlevov skrbijo društveni odbor, kateremu imajo v vseh zaukazih ubogati. Pritožiti more se pa vsak pri društvenem tajniku ali njegovem namestniku. Kdor želi več poizvedeti, naj se obrne do omenjenega tajnika. Takoj se mu odgovori. Društveni ravnatelj je ravnokar v dogovorih z železniškimi ravnateljstvi zastonj prevažanja konj. O uspehih bodo distriktni predstojniki dotičnim razstavljalcem potrebno še ob pravem času povedali. Naj nebeden ne pozabi seboj prinesiti pismenih izkazov o ubrejitvah, dalje potrdila od srenjskega predstojnika, da je konj njegova lastnina. Kajti brez teh dokazil se konj ne vzame k premiranju. Naj distriktni predstojniki posestnike opozorijo na to prav razločno. Premiranje konj bode v nedeljo 5. septembra 1880 ob 3. uri popoldne. Kdor hoče, zamore še tisti večer svojega konja odgnati, in, če mu kaže, na železnico spraviti.

Poziv do štajerskih sadjerejcev. Ob priliki deželne razstave v Gradci nameravajo nekateri gospodje osnovati veliko avstrijsko sadjerejsko društvo, ki bi skrbelo za povzdigo avstrijskega sadjerejstva sploh, zlasti pa za ležišče kupčije s sadovjem. Prvo misel tukaj sprožilo je c. k. štajersko vrtnarsko društvo in sedaj nam dojde čast, da bode veliko avstrijsko sadjerejsko društvo prvič osnovano na Štajerskem. V ta namen sestavljeni odbor pozivlja toraj vse avstrijske, zlasti pa štajerske, sadjerejce k pristopu in k prvemu osnovalnemu zboru, ki se bode vršil v nedeljo zvečer dne 25. septembra v Gradci. Ob enem prosi vrtnarsko društvo štajersko vzajemno z omenjenim odborom, naj bi se štajerski sadjerejci prav obilo udeležili deželne razstave graške v oddelku za sadjerejstvo, ki bo odprt od 23. do 30. septembra t. l. Zgodi se. Naj pošlje vsak na razstavo najboljše, kar ima:

Trtna uš v Istriji napravila je vže veliko škode; vlada je zaukazala 40.500 trsov izrjavati in pokončati z žveplenim oglencem, 20.000 trsov pa pod napeljano vodo spraviti. Goriška kmetijska

družba da vse vinograde preiskati po moževih strokovnjakih, da poizvedo, ali so trtne uši še prosti ali ne.

Dopisi.

Iz Preborja. (Cerkvene novosti — toča). Leta 1875. smo imeli sv. misijon, leto poznej pa „eksercicije“ ali duhovne vaje; zopet letos smo bili tako srečni, da so nam č. oo. Lazaristi od svetega Jožefa pri Celji od 22. jul. do 2. avg. drugič duhovne vaje služili. Bili so tukaj 4 gospodje. Veliko veliko so se trudili z pridgami in spovedovanjem. Bog jim bodi plačnik! Imeli so nauk za vsaki stan posebej. Ker smo obhajali praznik sv. Ane naše farne patrone v nedeljo 1. avg. je tudi bilo za moše in mladenčce splošno sv. obhajilo med sv. mešo. Ko so č. oo. misijonarji 2. avgusta našo faro zapustili, prišlo je še silno veliko faranov očitno se jim zahvalit. Pri tej priliki bodi dovoljeno, da hvaležno v spomin vzamem veleskrbno delovanje našega župnika č. g. Mat. Novaka. Pred vsem bodi jim prisrčna zahvala, da so skrbeli za sv. misijone! Od mnogih drugih zaslug navajam le še sledeče: podružnico, posvečeno sv. Ožbaltu, so pred nekolkimi leti popravili, da se zopet zamore v njej sv. meša opravljati. V nekolicah dneh bodo tudi nove orgle v tej cerkvi gotove. Omislilo se je več mešnih oblačil. Letos o veliki noči smo dobili novi božji grob, itd. Zelo hvaležni smo in moramo biti tudi č. g. učitelju Fr. Zagoričniku, ki vže blizu 6 let našo mladino prav ljubeznjivo, izvrstno in nevtrudljivo podučuje, ter s petjem in orgljanjem v cerkvi božjo službo lepša. Zarad njegovega zvestega spolnovanja svojih dolžnosti, zarad velike prijaznosti, lepega obnašanja i „dobrih rok“, ga vse čisla in rado ima. Kot zvest i priden Slovenec je daleč okrog znan. Bog daj, da bi č. g. župnik, kakor g. učitelj še mnogo let pri nas ostala. Srčna hvala za njuni obilni trud: Bog jima plati! — Slednjič še omenim, da smo imeli 31. julija točo; 1. avg. je bilo lepo vreme, ravno tako 2. avg. dopoldne. A med 1—2 ure popoldne se je vsipala toča in dež je lil, da je voda njive pretrgala in travnike poplavlila. Jedva je začelo solnce sijati, a vže se stemni in okolo 3 popoldne se zopet toča vsiplje in dež vlje, da je groza. Žalostno je videti poškodovana polja, vinograde in zeleni sad pod drevjem. —e—

Od Savinje. (Uradovanje v slovenskem jeziku). Nekatere občine v celjskem okrajnem glavarstvu so zahtevale, naj se njim od cesarskih oblastnij pošiljajo le edino slovenski dopisi. Vrlo dobro, tako je prav! Samo po sebi se razumeva, da dotične občine dopisujejo tudi le v slovenskem jeziku. Trdno sem prepričan, da bi izgled onih narodnih občin še mnogo drugih popremalo, ako bi le bile same zmožne slovenski uradovati. Toda

po mnogih občinah so kot vsegamogočni občinski pisarji nastavljeni ljudje, kateri niso našemu jeziku kos niti v govoru niti v pisavi. Od tod žalostna prikazen, da občine z narodnimi župani uradujejo vseskozi v nemški brozgi; kajti take pisave se mora vsak pameten Nemec sramovati. Slovenski župani! stavite svojim pisarjem kratek obrok, do katerega se imajo slovenščine v pisavi priučiti; če se Vam pa hočejo kujati, spravite jih v kraj ter si poiščite ljudij, ki so vseskozi zmožni slovenskega jezika pa so tudi voljni, v temistem uradovati. Kako dolgo se bote od takih ljudij dali še voditi za nos? Vsem županom, kateri sami uradujejo in občinskim pisarjem, ki si do zdaj niso vedeli pomagati, kako bi slovenska pisma, zadevajoča njihove posle, izdelovali, priporočujemo, naj si omislijo zlato knjigo, katero je lansko leto izdala družba sv. Mohora in se njej pravi: „Slovenski spisovnik“. V oddelku za občinske zadeve: stran 301 do 316 in drugod najdete dovolj obrazcev, po katerih zamorete izdelovati slovenske dopise, prošnje, proračune itd. Toda začeti se mora vendar enkrat. Kakšna sramota, če občina, vrlo narodna, ktera pošilja na volišče vedno narodne može, uraduje izključljivo v nemškem jeziku: zakaj? ker njeni pisar ne razumeva slovenske pisave. Stara prijaznost s pisarjem tu nič ne velja; temu se mora kmalu konec storiti. Če naš prijazen nasvet zavržete, se bomo s temi nemčurškimi pivarji kot s pravimi sovražniki našega naroda malo ostreje sprijeli!

Iz Ljutomera. (Letina — popravek). Vesela žetva po polji je končana, jesensko silje posejano. Na njivah je postal mir, tem boljše ružijo mlatici po gumnih. Parna mlatilnica v Ljutomeru urno ropoče, po vesnicah pa tudi sem ter tje grmi prosta mlatilnica, ki potuje od enega hrama do drugega. Rž ne zda, kakor smo si mislili, bolje siplje pšenica in drugo silje. Hvala Bogu! Kruha bomo imeli, pili pa bomo vodo, ker se po vinogradih prav tužno kaže. Zima prekoredna je mnogo škodovala. Kar se je prikazalo, to je neugodno, deževno vreme ob času cveta pobralo, toraj bomo upanje na dobro bratev zopet morali na drugo leto odložiti. — Nekdo je v zadnjem listu „Slov. Gospodarja“ iz Babinec po svetu zatrobil, da v Ljutomeru osepnice močno razsajajo, in da je veliko ljudij vže pomrlo. To ni popolnem res. Bolezen se po nekterih hramih razteplja, umrlo še do zdaj na osepnicah ni več, kakor štiri osebe, dva otroka in dva odrasčena. Ne kaže ljudstva strašiti, saj nas drugi doma dovolj strašijo in grozijo, da se bo cerkev zaprla. Tako na veliko čudenje preti politična gosposka pismo.

Iz Koroškega. (Razne novosti). Deža, bliska in grmenja, nalivov, neviht in toče imamo uže dosta. Letos rada udarja strela in ljudi in živino pobija. Zadnjič smo poročali, kako je toča poklestila celovško polje. Jednaka nesreča zadela je okolico pri Feldkirchen, sv. Ulriku itd. Pridelki

so uničeni. Še hujše razsajala je toča po Kanalski dolini. Od italijanske meje pridrla je taka nevihta, da nihče ne pomni jednake. Drevesa so gola, zelenje po njivah in vrtih v zemljo zbito. Najhujše bilo je od Pontable do Ukev. V Pontabli je tamošnjemu kolodvoru polomilo 300 šip, po planinah pa usmrtilo mnogo ovac in koz. Na zimo in spomlad imamo ondi glad, ako se od inod ne pride na pomoč. — Libuče v Pliberški fari štejejo kot srenja 2000 prebivalcev. Ljudje niso bogati, zemlja je malo rodna in drva si morajo kupovati. Toda za takšne okoliščine ne marajo novosegni šolski mogotci in so zaukazali ubogej srenji pozidati 2 šolski palači, ki ste potrebovale 20.000 fl. Ljudje so se branili, zlasti zoper drugo palačo. Pomagalo ni nič. Srenji so zaukazali 5000 fl. v zajem vzeti in šolsko palačo postaviti. A še ni dosta. Sedaj zahtevajo, naj pozidajo še tretjo šolsko poslopje. Uboga srenja! — Blizu Gospe svete stoji grad Tolče. Zraven je precejšnja grajščina. Nje posestnik je znani liberalcec in vodja nemčurjem po Glanskej dolini Gustav Hock. Ta mož je začel prav po liberalnej šegi gospodariti. Kapelo v gradu je spremenil v žitnico, toda žitnici manjka očividno blagoslova božjega. Pravijo, da hoče grajščino in grad s prazno žitnico vred prodati nekemu Beljačanu. — Pet in dvajsetletnico društva katoliških rokodelcev v Celovci so res sijajno obhajali. Njih ekselencia, preč. knezoškof so zbraue počastili s prelepim govorom. Društvo je s pomočjo velč. g. And. Einspielerja lani dobilo vrt in je v njem pozidalo hišo. Vsled tega je zamoglo svojo veselo svečanost obhajati v lastnej hiši!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ko bi nemški liberalci ne imeli judovskih pisarjev in denarjev na razpolago, ob tla bili bi uže davno in popolnem. S pomočjo svojih novin ščujejo neprestano sedaj zoper vlado, sedaj zoper sv. Cerkev, sedaj zoper razne narode. Zakaj? No, da ti nebi zapazili, kako si peščica zvijačnikov žepe polni itd. Sedaj hočejo po vsej sili Nemce razburiti, češ, da je njihovo „nemštvo v nevarnosti“, ker je grof Taaffejevo ministerstvo obečalo tudi Slovanom nekaj pravičnih želj izpolniti. Po vseh novinah tako godejo, povsod beračijo za „šulverein“ in sklicavajo „partei-tage“ t. j. shode nemških mož, kder se jim na ušesa zaropota: „nemštvo je v nevarnosti“. Takšen shod bil je v Mödlingu blizu Dunaja. Toda govorniki so si bili navskriž in poslanec Kronawetter je vse obsodil kot sleparijo ali „švindeln“. — Dunajska „N. Freie Presse“ je v judovski drznosti odsvetovala 50. rojstni den svitlega cesarja svečano obhajati. Do sedaj je na to nesramnost poslušnilo edino glavno mesto Moravske, namreč Brno. Njegov mestni zastop je sklenil den 18. avg. t. l. ne obhajati. Res, nezaslišana nesramnost. Takšna je judovsko-liberalna udanost do svitlega ce-